

ANTECEDENTS: A partir d'una consulta sobre l'aplicació de l'encapçalament **Romanços**, com a encapçalament de gènere, hem comprovat que caldria fer una sèrie de precisions sobre l'abast conceptual d'aquest terme i sobre el seu àmbit d'aplicació.

1. DEFINICIÓ DEL TERME ROMANÇOS

Entenem per romanços els fragments de narracions novel·lesques extenses, en vers o en prosa, de les aventures d'un heroi. En la definició de romanços s'inclouen el romanços vells (històrics, epicolírics i llegendaris), els erudits i els artístics, així com les creacions populars i cultes des del s. XII al s. XX. Existeixen romanços en els llocs on es parla el castellà, el català, el gallec, el portuguès i també al Marroc, l'Orient (romanços judeocastellans o sefardites). Poden ser de transmissió oral, escrita, de cec, de canya i cordill, i servir tant per difondre una notícia, com per acompanyar el ball, la sega, etc. (Estébanez Claderón, D. *Diccionario de términos literarios*. Madrid: Alianza, 1996, p. 949).

2. ADAPTACIÓ DEL TERME ROMANÇOS

L'encapçalament **Romanços**, tal com figurava a la LEMAC, seguia l'adaptació feta per la *Lista de encabezamientos de materia* de Carmen Rovira i Jorge Aguayo, però, en estudiar aquest àmbit temàtic, ha quedat palès que tant el terme de la llista hispanoamericana com el terme Romances de la llista nord-americana (LCSH) es refereixen al concepte de la literatura cavalleresca o novel·la de cavalleries medieval. En la llista d'encapçalaments francesa RAMEAU, el terme de la llista nord-americana (LCSH) Romances ha estat adaptat per Roman courtois. Per tal de delimitar millor aquest concepte vegeu la concreció NOVEL·LA DE CAVALLERIES: CM-074.

Els encapçalaments que en els LCSH es refereixen pròpiament als romanços (en el sentit que aquest terme té en les literatures hispàniques) són *Ballads, Spanish* i *Romances, Spanish*, el registre d'autoritat dels quals inclouen les següents notes explicatives:

Ballads, Spanish

Here are entered collections of Spanish ballads, including those called in Spanish "romances". Collections of Spanish medieval metrical romances and their prose versions are entered under \$a Romances, Spanish.

Romances, Spanish

Here are entered collections of Spanish medieval metrical romances and their prose versions. Collections of Spanish ballads, including those called in Spanish "romances", are entered under \$a Ballads, Spanish.

Per tant, en la catalogació per còpia de registres bibliogràfics de la base de dades de la Library of Congress o de qualsevol altre servei bibliogràfic nord-americà cal pensar que l'encapçalament *Romances* s'ha de traduir per *Novel·la de cavalleries, Romances, Spanish* per *Novel·la de cavalleries castellana* i *Ballads, Spanish* per *Romanços castellans* (quan es comprova que s'ha aplicat a l'àmbit conceptual dels nostres romanços) o per *Balades castellanés* (quan es refereix a aquest gènere). Per tal de delimitar millor l'abast d'aquest encapçalament vegeu la concreció *BALADES: CM-075*.

3. ENCAPÇALAMENT "ROMANÇOS"

La LEMAC, tot tenint en compte el sentit que el terme romanços té dins l'àmbit de la literatura hispànica, on s'aplica a les llengües gallega, portuguesa, castellana i catalana, inclou els encapçalaments:

Romanços (per als reculls de romanços en diverses llengües)

Romanços castellans

Romanços catalans

Romanços gallecs

Romanços portuguesos

Romanços judeocastellans

4. APLICACIÓ DE L'ENCAPÇALAMENT ROMANÇOS [ADJECTIU DE LLENGUA] COM A ENCAPÇALAMENT TEMÀTIC (CODIFICACIÓ MARC 650)

L'encapçalament **Romanços [adjectiu de llengua]**, amb la codificació MARC 650, s'empra per als reculls de diferents romanços en una llengua concreta. Per als estudis sobre els romanços s'emprarà la subdivisió **--Història i crítica** darrera de l'encapçalament **Romanços o Romanços [adjectiu de llengua]**.

5. TEMA DELS ROMANÇOS

En el cas que interressi destacar el tema dels romanços, es podran emprar les subdivisions **--Poesia**, **--Narrativa** o **--Llegendes** sota el tema dels romanços.

Cal assenyalar que si es consulten els registres bibliogràfics de la base de dades de la Library of Congress no es copiarà la subdivisió **--Romances**, ja que a l'igual que l'encapçalament **Romances** aquesta subdivisió es refereix a l'àmbit conceptual de la literatura cavalleresca o novel·la de cavalleries, tal com es pot veure en la seva nota explicativa del registre d'autoritats corresponent:

Use as a form subdivision under names of individual persons and legendary character for texts of medieval (that is, pre-1501) European tales based chiefly on

legends of chivalric love and adventure in which those persons or characters are the dominant character.

6. APLICACIÓ DE L'ENCAPÇALAMENT ROMANÇOS [ADJECTIU DE LLENGUA] COM A ENCAPÇALAMENT DE GÈNERE (CODIFICACIÓ MARC 655)

Quan l'encapçalament Romanços [adjectiu de llengua] s'aplica a un romanç concret es farà servir l'etiqueta MARC 655 #7 **indicant al \$2 el codi de la llista *Termes de gènere/forma en català: tgfc.***

7. EXEMPLES

Títol: Antología de la épica y el romancero

650 #7 \$aRomanços castellans\$2lemac

650 #7 \$aPoesia èpica castellana\$2lemac

Títol: Coplas y romances de ciego

650 #7 \$aRomanços castellans\$2lemac

650 #7 \$aCançons folklòriques castellanessxTextos\$2lemac

650 #7 \$aCoplas\$2lemac

Títol: Romancero antiguo

650 #7 \$aRomanços castellans\$2lemac

650 #7 \$aPoesia èpica castellana\$2lemac

650 #7 \$aPoesia castellana\$yFins al 1500\$2lemac

Títol: Las Series valencianas del romancero nuevo y los cancionerillos de Munich (1598-1602)

650 #7 \$aRomanços castellans\$2lemac

650 #7 \$aPoesia castellana\$y1500-1700, Segle d'Or\$2lemac

Títol: Silva de varios romances, recopilados por Juan Mendaño (Granada, 1588)

650 #7 \$aRomanços castellans\$2lemac

650 #7 \$aPoesia castellana\$y1500-1700, Segle d'Or\$2lemac

Títol: La Colección madrileña de romances de ciego que perteneció a don Luis Uzsoz y Río

600 17 \$aUsoz y Río, Luis\$xCol·leccions privades\$2lemac

650 #7 \$aRomanços castellans\$2lemac

650 #7 \$aRomanços castellans\$xHistòria i crítica\$2lemac

Títol: Los Romances fronterizos

650 #7 \$aRomanços castellans\$xHistòria i crítica\$2lemac

Títol: Al que en buen hora nació: essays on the Spanish epic and ballad in honour of Colin Smith

630 07 \$aPoema del Cid\$2lemac

600 07 \$aCid\$xPoesia\$xHistòria i crítica\$2lemac

650 #7 \$aPoesia èpica castellana\$xHistòria i crítica\$2lemac

650 #7 \$aRomanços castellans\$xHistòria i crítica\$2lemac

Títol: La Gran victoria, que tuvo don Juan de Austria, contra la armada turquesca en el Golfo de Lepanto, à siete de octubre de 1571: dividida en tres famosos romances.

600 07 \$aJoan,\$cd'Àustria\$d1545-1578,\$xPoesia\$2lemac

655 #7 \$aRomanços castellans\$2tgfc

Títol: Curioso, y nuevo romance en enigma

655 #7 \$aRomanços castellans\$2tgfc